

UZGOJ GOVEDA

GODIŠTE 13
BROJ 1 (35)
SIJEČANJ 2023.

GLASILO SREDIŠNJEG SAVEZA HRVATSKIH UZGAJIVAČA SIMENTALSKOG
GOVEDA I SAVEZA UDRUGA HRVATSKIH UZGAJIVAČA HOLSTEIN GOVEDA

**Hrvatski uzgoj simentalca
genotipizacijom stigao
do europskog vrha!**

ReproVet

Veterinarska stanica Križevci d.o.o.

Potočka 35, 48260 Križevci • 048 718 692
www.vskrizevci.com • info@vskrizevci.hr

Marko Dvojkočić, univ.mag.med.vet.

M: +385954800020 • E-mail: marko.reprovet@vskrizevci.hr

dr. sc. Milena Ukalović, dr.med.vet.

M: +385954800008 • E-mail: milena.reprovet@vskrizevci.hr

Petra Kumerički, dr.med.vet.

M: +385954800047 • E-mail: petra.o.k@vskrizevci.hr

Dejan Bečirović, ing.agr., M: +385959103559

Alen Bartaković, vet.teh., M: +385954800009

Urednički odbor

Zdravko Barać
Rodoljub Džakula
Damir Horvatić
Zdenko Ivkić
Branko Kolak
Pero Mijić
Davor Pašalić
Damir Pejaković
Marija Špehar
Ivica Vranić

Glavni urednici

Josip Crnčić
Željko Picig

Izvršni urednik

Zoran Bašić

Osnivači

H.U.SIM, Sveti Ivan Žabno
SUHUH, Đakovo

Izdavač

Hrvatska mljekarska udruga,
Zagreb
Vera Volarić, predsjednica

Uredništvo

Trg K. Lukaša 26,
48214 Sveti Ivan Žabno
e-mail: josip.crnčić@hapih.hr
e-mail: zeljko.picig@hapih.hr
MB H.U.SIM: 2569566
OIB H.U.SIM: 97248968965
MB SUHUH: 2369869
OIB SUHUH: 37444001149

Žiroračun

H.U.SIM: HR5223600001102115638
SUHUH: HR1523600001102020592

Grafičko oblikovanje: Divan

Tisak: Tiskara Zelina d.d.

Naklada: 3200 kom.

Naslovnica:

Junice simentalke pasmine mesnog
tipa-Veterinarska stanica Križevci.
(foto: Josip Crnčić)

Poštovani uzgajivači, čitatelji Uzgoja goveda i dragi prijatelji!

Godine prebrzo prolaze pa nam je tako i 2022. brzo prošla. Već smo stigli do 35. broja, a nadamo se da ste sve jesenske poslove obavili i da ćete naći vremena proučiti novi broj Uzgoja goveda.

Iako u sektoru mljekarstva i dalje nije lako, uzgajivački savezi neumorno rade. Stoga vam donosimo tekstove o sudjelovanju H.U.SIM.-a na Svjetskom simentalnom kongresu u Beču, posjetu SUSG-u Zagrebačke županije i Grada Zagreba, aukciji mesnih pasmina goveda u Austriji, posjetu SUHUH-a Svjetskom stočarskom sajmu u Hannoveru "Euro Tier 2022", kao i o novostima s izborne godišnje skupštine SUHUH-a.

O aktivnostima i novostima iz obaju središnjih saveza možete pročitati u uvodnim riječima predsjednika.

Prošle je godine u sklopu Međunarodnoga jesenskoga poljoprivrednog sajma u Gudovcu održana i Izložba simentalke pasmine goveda, pa vam donosimo i razgovor s glavnim sucem izložbe Georgom Steinerom. S veseljem možemo konstatirati kako su kroz program genotipizacije uzgojena tri nova mlada bika simentalke pasmine, a o tome možete više pročitati u nastavku ovog broja časopisa.

Skrećemo vam pažnju i na tradicionalne preporuke bikova za umjetno osjemenjivanje.

Na kraju vam želimo sretnu, uspješnu i zdravu novu 2023. godinu!

Josip Crnčić i Željko Picig,
Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu

Uvodna riječ predsjednika H.U.SIM.-a

Poštovani kolege uzgajivači i dragi čitatelji,

Ušli smo u novu 2023. godinu, a možemo se samo nadati da će ona biti bolja nego prethodna 2022., koja je za nas uzgajivače, odnosno proizvođače mlijeka vjerojatno bila jedna od težih. Divljanje cijena reprod materijala, goriva i energenata uzelo je svoj danak, a niske otkupne cijene mlijeka samo su dodavale ulje na vatru. Također, treba reći i da su prošle godine u zadnjih nekoliko mjeseci povećane otkupne cijene mlijeka, no bojim se nedovoljno i prekasno za mnoge uzgajivače koji su odlučili prestat s proizvodnjom. Stoga sa strepnjom očekujemo godišnje izvješće za 2022., koje će sigurno opet pokazati znatno smanjenje broja krava, proizvođača, kao i otkupljenih količina mlijeka u našoj državi.

Iako naš sektor već godinama uporno prati financijska kriza, H.U.SIM. ipak u suradnji sa svojim partnerima uspijeva postizati zavidne uzgojne rezultate. Tako smo prošle godine uspjeli uzgojiti tri domaća bika, koja su prema svojim uzgojnim vrijednostima u vrhu europskog uzgoja. Početkom ove godine ti bi bikovi trebali ući u neki od naših centara za reprodukciju. Više o tome pročitajte u nastavku ovog broja časopisa. Takvi rezultati ne bi bili mogući da svi sudionici u provedbi uzgojnog programa ne daju svoj maksimum. Stoga želim zahvaliti svim uzgajivačima, djelatnicama H.U.SIM.-a, HAPIH-u, prije svega djelatnicima Centra za stočarstvo, Ministarstvu poljoprivrede, posebice djelatnicima Uprave za stručnu podršku razvoju poljoprivrede, ali i centrima za reprodukciju kao i centrima za skladištenje sjemeni na iznimnoj suradnji, trudu i financijskoj potpori koju

**Predsjednik H.U.SIM.-a
Damir Horvatić**

su uložili u provedbu uzgojnog programa. Već smo u nekoliko navrata pisali o našim naporima za ulazak Hrvatske u zajednički DAC sustav izračuna uzgojnih vrijednosti. Tijekom prošle godine u Ministarstvu poljoprivrede održano je nekoliko sastanaka vezanih za to, a s osobitim zadovoljstvom moram reći da je resorno ministarstvo dalo zeleno svjetlo za ulazak u navedeni sustav. U vrijeme pisanja ovog članka očekujemo finalizaciju ugovora i njegovo potpisivanje. To će biti prekretnica za naš uzgoj, to će nam otvoriti još veće mogućnosti njegova unapređenja. Za pravilno funkcioniranje saveza, kao i provedbu uzgojnog programa, vrlo je bitna financijska potpora stoga je na inicijativu našeg i drugih srodnih saveza Ministarstvo poljoprivrede povećalo ukupan iznos novaca koji je bio predviđen za potporu radu uzgojnih udruga. Nama je to osobito važno zbog već spomenutog ulaska u DAC sustav, koji će naravno tražiti i veće financijske izdatke.

Na koncu želim istaknuti kako smo početkom rujna kao i svake godine sudjelovali na Međunarodnom jesenskom poljoprivrednom sajmu u Gudovcu. Na svojem smo izložbenom prostoru ondje promovirali savez i uzgoj simentalca kroz reklamne materijale i časopis Uzgoj goveda, koji je prošle godine izašao u tri broja. Kao i prijašnjih godina, financijski smo nagradili uzgajivače čija su grla bila najbolja u pojedinim kolekcijama, kao i uzgajivača pobjednice izložbe.

Želim vam puno sreće, a prije svega zdravlja u novoj 2023. godini!

Uvodna riječ predsjednika SUHUH-a

Cijenjene kolege uzgajivači i dragi čitatelji!

Još je jedna zahtjevna i nepredvidiva godina, puna iznenađenja iza nas, koju smo priveli kraju.

Protekla godina bila je izrazito turbulentna, što je uvelike utjecalo na smanjenje trenda proizvodnje u cijelom gospodarstvu i u Hrvatskoj i u svijetu. Tako je u govedarskoj proizvodnji zabilježeno veliko smanjenje broja mliječnih goveda i odustajanje uzgajivača od proizvodnje mlijeka, a neki su morali i zauvijek zatvoriti svoje farme. Nakon pandemije bolesti COVID-19 ubrzo su uslijedile druge nepogode koje su zahvatile cijeli svijet. Prošla će godina ostati obilježena negativnim događajima koji su uvelike utjecali na situaciju u cijelome svijetu. Prvo koronakrizom, zatim brojnim potresima, velikim sušama i požarima tijekom ljeta, na kraju ratom u Ukrajini zbog čega je nastao abnormalan rast cijena. Poskupljenja energenata, kolaps na tržištu žitarica, rast cijena energenata i repromaterijala, gnojiva samo su neki od razloga kojima je situacija u sektoru mljekarstva postala još teža za uzgajivače, a za neke je prošla godina nažalost bila presudna da zatvore svoje farme. Iako smo brojnim sastancima i raspravama s Ministarstvom poljoprivrede pokušavali te na kraju i postignuti blago povećanje otkupne cijene mlijeka, to nažalost i dalje nije dovoljno uzgajivačima kako bi uz ovakav stalni rast cijena troškova proizvodnje uspjeli opstati u ovoj proizvodnji i ne zatvoriti svoje farmu, jer nemaju drugoga rješenja. Zbog takvoga alarmantnog stanja u sektoru mljekarstva, posebice s otkupom mlijeka, savezi nastavljaju i dalje apeli-

Predsjednik SUHUH-a
Branko Kolak, dipl. ing.

rati na rješavanje problema u ministarstvu sve dok ne nađemo nekakvo prihvatljivo rješenje za sve.

SUHUH i dalje nastavlja sa svojim dosadašnjim aktivnostima: upisi u matične knjige muška i ženska goveda iz uvoza, upise domaćih grla, izdavanje zootehničkih certifikata, genomske selekcije ženske teladi i junica. Nastavit će sudjelovati u radu povjerenstva koje organizira Ministarstvo poljoprivrede te kao aktivan član Odbora za mljekarstvo Hrvatske poljoprivredne komore. Ako imate bilo kakvih pitanja ili zahtjeva slobodno se za sve informacije možete obratiti uredu Saveza osobno, e-mailom na suhuhhrvatska@gmail.com ili telefon 031/815-019, ili mobitel 091/611-6464.

Kao šećer na kraju godine Savez je 8. prosinca 2022. potpisao ugovor iz Programa potpore za sufinanciranje rada uzgoj-

nih udruženja s Ministarstvom poljoprivrede, po kojem je ministarstvo povećalo iznos potpore svim uzgojnim udruženjima. Tako će savez u godini koja je ispred nas moći više i bolje djelovati u genetskoj provjeri i napretku u uzgojnom programu za holstein pasminu goveda.

Kao novoizabrani predsjednik Saveza udruge uzgajivača holstein pasmine goveda, prvenstveno bih svima želio zahvaliti na dosadašnjem povjerenju i prijašnjim suradnjama sa svima te s nadom u daljnji uspješan rad Saveza, da ću opravdati to vaše povjerenje u nadolazećim godinama, želim vam prvenstveno zdravlja, posebice sreće i uspjeha u novoj 2023. godini!

Preporuke najboljih bikova za simentalški uzgoj

- Nezaustavljivi trend: genetska bezrožnost (PP i Pp)
- Ciljano sparivanje najvažnija je aktivnost u modernom uzgoju
- Novi bikovi u Centru za unapređenje govedarstva u Osijeku

● Za Odbor za uzgoj i preporuke bikova H.U.SIM.-a
Damir Pejaković, dipl.ing.agr.
 damir.pejakovic@mps.hr

I mali uzgoji imaju priliku – iskoristimo to

Dva najbolja progeno testirana bika cjelokupnoga simentalškog uzgoja **EISENHUT** i **WEISSENSEE** dolaze iz male simentalške regije Koruške. U toj je južnoaustrijskoj saveznoj državi “samo” oko 800 uzgajatelja s oko 15.000 simentalških krava udruženih u vrlo kvalitetnu uzgojnu udruhu “carINDthia”. Mala regija i relativno mala obiteljska gospodarstva (< 20 krava) nisu nikakve prepreke za vrhunski uzgoj, dapače... uzgajatelji koriste odlično organiziran sustav stručne i organizacijske podrške i postižu sjajne rezultate. Na nedavnoj elitnoj austrijskoj državnoj izložbi koruški uzgajatelji i kćeri njihovog bika Weissenseea ostvarili su super rezultate. Naravno, Koruška je dio zajedničkog “DAC-sustava” Fleckvieh-simentalskog uzgoja Njemačke, Austrije i Češke, kojemu i mi u Hrvatskoj težimo i na dobrom smo putu postati njegov sastavni dio, što je usporedivo s ulaskom Hrvatske u EU, eurozonu i Schengenski prostor!

Najbolji pouzdani bikovi

WEISSENSEE daje vrhunske krave! Dvostruko veći broj kćeri u proizvodnji (2383) i ocjeni eksterijera (923) u odnosu na prethodni obračun uzgojnih vrijednosti donio je tom vrhunskom biku dodatni porast od +4 GZW boda. Maksimalna pouzdanost, kompletnost i dostupnost seksiranog sjemena čine toga bika izrazito zanimljivim za podizanje našeg uzgoja na višu razinu, a trenutno preporučujemo i njegova tri sina **GS WINTENA**, **GS WUNDERINO** i **WILLENSKRAFTA** za ciljano sparivanje na najboljim plotkinjama svih naših vrsnih uzgajatelja.

EISENHUT (gGZW 137) je i dalje br. 1 top-liste, ali sjeme nažalost više nije dostupno. Njegove kćeri testirajmo i ciljano sparujmo kako bismo iskoristili pouzdano veliki genetski potencijal te linije, pri čemu obavezno birajmo bikove s visokim indeksima za protok mlijeka.

WEISSENSEE - prvotelka Elvira - šampionka Austrije 2022.

Uvjerljivo najkorišteniji simentalški bik u 2022. godini u Njemačkoj je **HOKUSPOKUS**, nama već dobro poznati bik najviše razine, kojega ćemo koristiti i u obliku seksiranog sjemena za brže i sigurnije povećanje broja vrhunskih plotkinja u najboljim familijama krava.

SUNRISE je kod nas puno korišten i dok je bio mladi bik - na sreću jer svojim brojnim potomcima dokazuje da je pouzdano vrhunski, kompletan bik kombiniranih svojstava (Mkg +1.168 i prirast u tovu 120!). Iznimno je pogodan za osjemenjivanje već spomenutih Eisenhutovih kćeri, ali i brojnih krava i junica našega Mozille.

HIMMLISCH je bik kojega mnogi uzgajatelji ne koriste zbog “samo prosječne mliječnosti” (MW 106 +245 kg), no to je itekako upotrebljiv bik za široku upotrebu, čak i u stadima najambicioznijih uzgajatelja. Često se događa da su najmljeđe krave vrlo nježne, osjetljive i kratko traju - takve krave nikako ne osjemenjujte bikovima sličnog profila, nego koristite upravo Himmlischa jer će zasigurno novoj generaciji donijeti robusnost, mišićavost, zdravlje vimena i dugovječnost.

Himmlisch daje kasnozrelije kćeri koje izrazito dobro drže proizvodnju tijekom laktacije i znatno povećavaju količinu mlijeka iz laktacije u laktaciju. To je jedini pouzdani bik s indeksom za dugovječnost iznad 130, a značajno popravlja i kvalitetu teladi za tov. Zbog svega toga spada u najbolje bikove po sve važnijem tzv. ekološkom GZW-u (132).

Genetska bezrožnost nezaustavljiv trend

Po tome koliko se zadnjih godina ulaže u bezrožne (PP i Pp) linije u simentalском uzgoju, mogli bismo zaključiti da će u dogledno vrijeme biti zabranjeno odrožavanje pa se na to treba pripremati. Stoga smo u preporukama bikovskih očeva od ukupno 11 odabrali čak šest bezrožnih, od toga tri top-pouzdana, najbolja i najkompletnija progeno testirana bika bezrožnog dijela populacije!

Jako cijenjena Manigo-linija u modernom je uzgoju skrenula u bezrožni segment - najbolji Manigov sin Manolo Pp preuzeo je nakon Mahanga Pp ulogu najutjecajnijeg bezrožnog bika, a njegov najbolji sin **MONOPOLY P*S** vodeći je debitant toga obračuna uzgojnih vrijednosti. Slovo S u njegovu imenu za naše uzgajatelje nije previše značajno - to samo znači da će dio muških potomaka imati tzv. zakrčljale rogove, a ženski potomci će biti kao i da su od Pp-bika (u prosjeku 50% bez rogova). Prve 142 kćeri u proizvodnji (61 ocijenjena) donose Monopolyju status izrazito najboljega i najkompletnijega progeno testiranoga bezrožnog bika, potpuno ravnopravnog najboljima cjelokupne populacije (gGZW 136 !). Za sada su mu svi indeksi jako dobri, jedino je kao i kod većine bikova iz Manigo-linije potreban oprez s protokom mlijeka (indeks 90, prosjek 2,0 kg u minuti) i nije pogodan za osjemenjivanje junica.

Njegov polubrat po ocu **MASASI PP** popeo se na poziciju br. 1 top-liste "čistih", homozigotno bezrožnih bikova. Njega treba koristiti i u najboljim familijama i za krave i za junice za prelazak na bezrožnu genetiku, jer 100% daje bezrožnu telad. Pri sparivanju treba paziti na okvir (89) i mliječnost (MW 110).

Među mladim genomski testiranim bikovskim očevima preporučujemo novog "čistoga" bezrožnog bika **MERKEL1 PP**. To je eksterijerno superiorna jedinka, zasigurno najljepši mladi bik predveden na otvorenju novog centra 1. svibnja u Neustadt-Aischu. Dostupno nam je i njegovo seksirano sjeme pa ćemo ga koristiti i za sparivanje najbolje testiranih mladih plotkinja za uzgoj nove generacije bezrožnih bikovskih majki. Seksirano sjeme može se bez problema koristiti za osjemenjivanje junica.

Konkurentni mladi živi bikovi u našim centrima

HYPE je trenutno s gGZW 137 najviše rangirani živi bik u Hrvatskoj, a spada u sami vrh super cijenjene linije Hur-

*MONOPOLY P*S – prve kćeri svrstale su ga na vrh top-liste*

HYPE - gGZW 137 - najviše rangirani živi bik u CUO VŽ - majka Erina u 3. laktaciji

ly - 4. od čak 77 sinova i unuka u centrima za UO! Njegova kombinacija indeksa MW 120 (+1.200 kg), FW 122 i vime 111 svrstavaju ga u top-10 najboljih bikova današnjice - iskoristimo laku dostupnost njegova sjemena, moguće da je to "novi Royal ili Elegant..."

WUHAN i DORIAN nova su imena na našoj listi mladih bikova s oznakom OS! Naši slavonski uzgajatelji moći će koristiti vrlo zanimljive mlade austrijske bikove koji počinju sjeme proizvoditi u Centru za unapređenje govedarstva u Osijeku. Bikovi su iz aktualnih jakih linija, pašu na većinu plotkinja na tom terenu i pratit ćemo njihov razvoj - naravno, kao i sve vrlo mlade bikove, treba ih koristiti ograničeno.

Učestalije informacije i novosti, posebno o novim i mladim bikovima, možete pratiti na facebook stranici ZG SIM. Sljedeće preporuke u našem časopisu, s velikim novostima o našim novim bikovima, donosimo u vrijeme proljetne sjetve, uz nadu da će ova godina biti značajno bolja od prethodne.

POUZDANI - PROGENO TESTIRANI BIKOVI (najviše koristiti) = 12 bikova

Ime bika	otac / majčin otac	centar* i HB	sjeme ili živ	GZW indeks	% pouzd.	MW mlijeko	Mkg mlijeko	FW meso	FIT fitnes	težina teljenja	protok mlijeka	okvir	noge	vime
WEISSENSEE	Waban / Vulcano	VŽ 8769	sjeme	136	98	122	+1.030	103	117	104	110	98	99	115
MONOPOLY PS	Manolo / Remmel	VŽ 8931	sjeme	136	89	118	+989	118	119	99	90	110	108	112
HOKUSPOKUS	Hurly / Narr	VŽ 8940	sjeme	134	96	119	+459	109	117	108	100	110	115	126
VARTA	Valeur / Vogt	Ngen 8560	sjeme	133	98	118	+324	115	114	104	102	99	95	113
SUNRISE	Sisyphus / Mint	VŽ 8870	sjeme	130	92	120	+1.168	112	110	112	109	103	103	110
WORLDCUP	Wertvoll / Watt	Ngen 8680	sjeme	129	98	115	+874	112	113	103	102	106	103	111
VILLEROY	Reumut / Ettal	VŽ 8606	živ	129	99	112	+559	117	113	100	111	92	110	113
MASASI PP	Manolo / Marmor	RVet 8895	sjeme	128	93	110	+543	102	124	112	98	89	127	112
MILAN	Mahango / Hulkor	Ngen 8635	sjeme	126	90	113	+830	112	114	106	108	114	106	116
ETOSCHA	Everest / Idiom	RVet 8534	sjeme	126	99	106	+383	125	115	106	92	110	107	115
MYLIFE Pp	Mahango / Grimm	VŽ 9010	sjeme	125	96	116	+782	115	105	99	108	112	99	121
HIMMLISCH	Himeros / Rave	VŽ 8941	sjeme	125	92	106	+245	112	120	95	101	94	114	125

MLADI - GENOMSKI TESTIRANI BIKOVI (koristiti po manji broj doza od više bikova) = 30 bikova

Ime bika	otac / majčin otac	centar* i HB	sjeme ili živ	gGZW indeks	% pouzd.	MW mlijeko	Mkg mlijeko	FW meso	FIT fitnes	težina teljenja	protok mlijeka	okvir	noge	vime
GS WIN AGAIN	Wonderboy / Worldcup	Ngen 9078	sjeme	149	71	138	+1.753	114	114	107	124	97	105	112
HIGHNESS	Helikon / Mandrin	RVet 9050	sjeme	148	74	131	+1.045	114	123	115	118	102	98	103
ZELDA	Zeiger / Hilfinger	Ngen 9081	sjeme	145	73	130	+1.040	116	124	104	101	103	102	116
GS WINTEN	Weissensee / Wrigley	Ngen 8974	sjeme	145	79	127	+1.205	109	125	101	119	105	101	109
GS SPUTNIK	Spartacus / Varta	VŽ/Ngen 9043	sjeme	142	73	123	+812	117	125	117	103	104	105	128
GS WUNDAWUZI	Westwind / Der Beste	Ngen 9018	sjeme	142	75	123	+976	112	128	107	107	102	102	124
WINTERTRAUM	Woiwode / Der Beste	VŽ/Ngen 8963	sjeme	141	79	118	+975	106	134	118	117	100	126	123
GS WUNDERINO	Weissensee / Reumut	VŽ 8965	sjeme	140	80	121	+602	115	125	104	100	101	95	109
HEILIGTUM	Hofmeister / Worldcup	VŽ 9062	sjeme	138	72	122	+1.270	113	122	105	107	104	112	112
WILLENSKRAFT	Weissensee / Herzschatz	RVet 9009	sjeme	137	78	128	+1.279	106	114	112	119	96	102	119
WONDERLAND	Weitblick / Mahango	VŽ 9030	sjeme	137	80	123	+1.180	118	115	117	95	96	104	106
HOGWARTS	Hokuspokus / Walot	VŽ 9031	sjeme	137	77	123	+941	121	114	107	107	124	109	110
HYPE	Hulio / Macbeth	VŽ 9055	živ	137	74	120	+1.199	122	117	105	111	100	99	111
WAHRELIEBE	Wuestensohn / Vollwert	VŽ 9063	sjeme	137	75	118	+1.067	122	121	108	105	107	100	114
HAMLET Pp	Hermelin / Mahango	VŽ 8907	sjeme	136	81	122	+959	121	114	96	108	102	106	106
GS HOERI	Hokuspokus / Ruksi	Ngen 9038	sjeme	135	78	127	+638	106	118	113	94	101	115	121
MAJO	Minor / Zepter	Ngen 8875	sjeme	135	80	124	+700	115	117	111	101	99	105	108
MAJESTIX P*S	Majestaet / Manolo	RVet 9007	sjeme	135	79	117	+782	110	126	116	89	102	119	120
HANOMAG	Hayabusa / Waban	VŽ 8959	živ	134	79	121	+1.105	109	116	96	115	99	105	113
DORIAN	GS Doc / Waban	OS 9073	živ	134	73	115	+512	122	121	102	104	96	101	119
WUHAN	Wettiner / Hermelin	OS 9072	živ	133	74	123	+845	111	115	101	105	98	105	109
GS HELLSTORM	Helsinki / Der Beste	VŽ 8966	sjeme	133	77	117	+987	107	122	115	114	98	112	116
HOSTMI	Hofmeister / Wobbler	VŽ 9054	živ	132	74	118	+437	113	117	107	109	102	107	111
MERKEL1 PP	Mercedes Pp / Manolo	VŽ 9091	sjeme	132	72	117	+461	108	125	110	94	109	121	116
EINTRAUM	Emerson / Herzschatz	VŽ 8957	živ	131	75	131	+1.239	114	101	105	104	93	105	114
WUESTENSOHN	Worldcup / Raldi	Ngen 9000	sjeme	131	83	118	+878	114	116	104	106	102	99	109
IQ P*S	Irregut PS / Haribo	VŽ 9011	sjeme	130	79	122	+1.011	113	108	108	112	111	104	119
WESTWIND	Worldcup / Epinal	Ngen 8866	sjeme	130	83	118	+608	117	112	99	111	109	104	106
JHB TURBON	Hurly / Walk	Ngen 9041	sjeme	130	77	116	+974	121	113	101	100	99	100	114
SPARTACUS	Sehrgut / Herzschatz	VŽ 8964	sjeme	130	82	115	+793	102	122	116	108	97	114	122

*VŽ = Centar za UO Varaždin, OS = Centar za unaprjeđenje govedarstva Osijek, RVet = ReproVet - Veterinarska stanica Križevci, Ngen = Nova-Genetik Križevci

AKTUALNI BIKOVSKI OČEVI

POUZDANI PROGENO-TESTIRANI BIKOVI

SVI BIKOVI BEZ GENSKIH DEFEKATA

MONOPOLY P*S Manolo Pp x Rimmel HB 8931 CUO Varaždin	samo za krave	gGZW 136 (89%) 142 kćeri MW 118 +989 -0,23 -0,06 pers. 106 protok 90 FW 118 FIT 119 (88%) težina teljenja 99 (99%)	eksterijer: 61 kćer (91%) okvir mišić. noge vime 110 110 108 112
MASASI PP Manolo Pp x Marmor PS HB 8895 Reprovet	dobar za junice	gGZW 128 (93%) 400 kćeri MW 110 +543 -0,04 -0,10 pers. 106 protok 98 FW 102 FIT 124 (91%) težina teljenja 112 (99%)	eksterijer: 121 kćer (94%) okvir mišić. noge vime 89 98 127 112
MYLIFE Pp Mahango Pp x Grimm HB 9010 CUO Varaždin	samo za krave	gGZW 125 (96%) 916 kćeri MW 116 +782 -0,10 -0,04 pers. 98 protok 108 FW 115 FIT 105 (95%) težina teljenja 99 (99%)	eksterijer: 238 kćeri (96%) okvir mišić. noge vime 112 120 99 121

MONOPOLY P*S

MASASI PP

MERKEL1 PP

GS WUNDERINO

GS HOERI

MLADI GENOMSKI-TESTIRANI BIKOVI

GS WINTEN Weissensee x Wrigley HB 8974 NovaGenetik	samo za krave	gGZW 145 (79%) 1. od 24 Weissensee - sinova MW 127 +1.205 -0,14 -0,04 pers. 117 protok 119 FW 109 FIT 125 (84%) težina teljenja 101 (96%)	eksterijer (84%) okvir mišić. noge vime 105 102 101 109
GS WUNDERINO Weissensee x Reumut HB 8965 CUO Varaždin	oprez na junice	gGZW 140 (80%) 6. od 24 Weissensee - sinova MW 121 +602 +0,14 +0,04 pers. 105 protok 100 FW 115 FIT 125 (84%) težina teljenja 104 (98%)	eksterijer (84%) okvir mišić. noge vime 101 103 95 109
WILLENSKRAFT Weissensee x Herzschlag HB 9009 ReproVet	dobar za junice	gGZW 137 (78%) 7. od 24 Weissensee - sinova MW 128 +1.279 -0,14 -0,08 pers. 101 protok 119 FW 106 FIT 114 (82%) težina teljenja 112 (94%)	eksterijer (83%) okvir mišić. noge vime 96 100 102 119
WONDERLAND Weitblick x Mahango HB 9030 CUO Varaždin	super za junice	gGZW 137 (80%) 4. od 21 Weitblick - sinova MW 123 +1.180 -0,19 -0,10 pers. 103 protok 95 FW 118 FIT 115 (84%) težina teljenja 117 (99%)	eksterijer (84%) okvir mišić. noge vime 96 107 104 106
GS HOERI Hokuspokus x Ruksi HB 9038 NovaGenetik	dobar za junice	gGZW 135 (78%) 3. od 12 Hokuspokus - sinova MW 127 +638 +0,24 +0,11 pers. 101 protok 94 FW 106 FIT 118 (82%) težina teljenja 113 (99%)	eksterijer (79%) okvir mišić. noge vime 101 93 115 121
MAJESTIX P*S Majestaet PP x Manolo Pp HB 9007 ReproVet	super za junice	gGZW 135 (79%) 1. od 17 Majestaet PP - sinova MW 117 +782 -0,04 -0,09 pers. 100 protok 89 FW 110 FIT 126 (84%) težina teljenja 116 (99%)	eksterijer (82%) okvir mišić. noge vime 102 114 119 120
MERKEL1 PP Mercedes Pp x Manolo Pp HB 9091 CUO Varaždin	oprez na junice	gGZW 132 (72%) 16. od 34 Mercedes Pp - sinova (2.PP) MW 117 +461 +0,06 +0,07 pers. 95 protok 94 FW 108 FIT 125 (77%) težina teljenja 110 (80%)	eksterijer (77%) okvir mišić. noge vime 109 110 121 116
IQ P*S Irregut P*S x Haribo HB 9011 CUO Varaždin	može na junice	gGZW 130 (79%) 13. od 20 Irregut P*S - sinova MW 122 +1.011 -0,14 -0,05 pers. 101 protok 112 FW 113 FIT 108 (83%) težina teljenja 108 (99%)	eksterijer (82%) okvir mišić. noge vime 111 118 104 119

Holstein bikovi za umjetno osjemenjivanje

● Za Odbor za uzgoj SUHUH-a **Kristina Zirn**, mag.ing.agr.,
suhuhhrvatska@gmail.com

Cijenjene uzgajivačice i uzgajivači, odabrali smo najkvalitetnije holstein bikove za umjetno osjemenjivanje koji su trenutno kod nas na tržištu. Distributeri duboko smrznutih doza sjemena nude vrlo široku ponudu holstein bikova. Međutim, stručnom i temeljitom analizom odabrali smo one najkvalitetnije, dakako, s ciljem poboljšanja proizvodnje mlijeka i ostvarenja uzgojno-seleksijskih ciljeva. Cilj je svakog uzgajivača stvoriti genetski što superiorniju životinju, zato je u selekcijskom radu najvažniji odabir pravih roditelja. Zbog toga je iznimno bitno pronaći pravoga bika za određenu junicu ili kravu pa pri odabiru uvijek treba izdvojiti određeno vrijeme kako bi se dovoljno pozornosti posvetilo njegovim uzgojnim vrijednostima. U tome vam pomoć pruža SUHUH. Novi obračuni uzgojnih vrijednosti s početkom prosinca donose nam nove kvalitetne bikove. Pri izradi preporuka i dalje se vodimo istim kriterijima: biko- vi mlađi od 10 godina, skupni indeksi, indeksi najvažnijih svojstava, koristeći različite boje radi lakšeg razumijevanja utjecaja bikova na određena svojstva (**zelen**a - popravlja svojstvo, **crna** - neutralan utjecaj na svojstvo, **crvena** - negativan utjecaj na svojstvo).

Kod ponude njemačkih bikova (tablica 1) u progenim bikovima opet imamo ponude sjemena već dobro poznatih bikova - ROYCE, BAROLO i MILORD ET - a vrh tablice kod

njih i dalje drži bik ENDLOCK. Njega opet treba pohvaliti zbog vrlo visokoga skupnog indeksa (RZG), i ovaj puta zelenim, odnosno pozitivnim utjecajima na gotovo sva navedena svojstva u tablici osim lakoće teljenja (RZKd). Među genomskim bikovima opet je najbolji CALVIN, s najvišim skupnim indeksom (RZG) te najvišom UV za mlijeko (Mkg) i noge. Slijedi ga bik DANIEL s također visokim skupnim indeksom i vrlo visokim UV za mlijeko, a popravlja i sva svojstva, posebice broj somatskih stanica. Osim tih bikova, istaknut ćemo i žive genomske bikove - GALLA, HARDYJA i JAMESA - koji su u ponudi Centra za unapređenje govedarstva, Antunovac, kao duboko smrznuto sjeme holstein bikova - domaće proizvodnje, a popravlja gotovo sva svojstva iz tablice. Treba istaknuti i da je od ovih bikova u tablici VH SEO PRC dostupan i u obliku seksiranog sjemena. Trebamo još napomenuti i da pri odabiru bikove za osjemenjivanje pozornost obratite na to da su za junice pogodniji bikovi s indeksom LTo ≥ 104 kod progenih, a LTo ≥ 107 kod genomskih.

U ponudi danskih bikova (tablica 2), mladi bik VH BAHRAIN jedini je progeni bik koji i dalje, osim UV vimena, popravlja sva svojstva. Zato su se dogodile neke preinake kod genomskih bikova. Bik VH NADER zauzeo je vrh tablice s najvišim skupnim indeksom (NTM) i najvišim indeksom za lakoću teljenja (LTo), a pozitivno utječe i na većinu svojstava.

CALVIN - genomski bik za dugovječne i zdrave krave te povećanje proizvodnje mlijeka

VH BAHRAIN - progeni bik koji popravlja sva svojstva

Tablica 1. Njemački bikovi

HB	IME BIKA	OTAC / MAJČIN OTAC / MAJČIN DJED	RZG	Mkg	mm,%	bj,%	vime	noge	RZS	RZN	RZKd	centar
PROGENI BIKOVI												
1625	EDLOCK	ECLAIR / ENFORCER / WINDBROOK	147	514	0,51	0,13	116	127	115	129	99	OS
1645	ROYCE	ROXY B / SUPERSHOT / SNOWFLAKE	137	746	0,19	-0,01	123	117	120	128	107	VŽ
1603	BAROLO	BALISTO / SHAMROCK / MAN-O-MAN	126	52	-0,07	0,18	114	101	107	132	95	VŽ
1264	MILORD ET	MISSOURI / HEADLINER / MAN-O-MAN	126	591	0,15	0,12	119	105	108	118	107	VŽ
GENOMSKI BIKOVI												
1642	CALVIN	CASINO / FINDER / MISSOURI	150	1875	-0,01	-0,04	108	119	111	119	111	VŽ
1644	DANIEL	DATELINE / IMAX / SUPERSIRE	143	1280	0,03	0,02	114	113	126	111	111	VŽ
1704	VH SEO PRC*	SOLITAIR P / FINDER / BOMBERO	140	87	0,49	0,25	122	110	107	116	116	LA
1388	GALL**	GYMNAS / SILVER / SHOTGLAAS	139	907	0,22	0,03	119	113	118	109	103	OS
1555	HOTLIFE PP	HOTSPOT P / HOLOGRAM P / PLYMPIAN	134	720	0,08	0,11	112	99	98	117	101	NG
1387	HARDY**	HARTLEY / MISSOURI / BALISTO	132	616	0,03	0,03	117	105	123	121	109	OS
1386	JAMES**	JAMESON / POWERBALL P / LADD P	132	1065	-0,01	0,06	116	101	108	113	107	OS

Legenda: RZG - skupni indeks, Mkg - UV za kg mlijeka, mm% - UV za sadržaj mliječne masti, bj% - UV za sadržaj bjelančevina, RZS - broj somatskih stanica, RZN - dugovječnost, LTo - lakoća teljenja (utjecaj oca - direktan utjecaj), cen - centar za u.o. koji distribuira sjeme (OS - CUG Osijek, NG - Nova Genetik, VŽ - CUO Varaždin)

Napomena: * - bik dostupan u obliku seksiranog sjemena, ** - živi bik u centru za u.o.

Tablica 2. Danski bikovi

HB	IME BIKA	OTAC / MAJČIN OTAC / MAJČIN DJED	NTM	MLI,kg	mm, %	bj, %	vime	noge	ZDR	DUG	LTo	centar
PROGENI BIKOVI												
1702	VH BAHRAIN *	BOSMAN / SERGIO / POP	31	118	103	109	76	113	111	112	102	LA
GENOMSKI BIKOVI												
1573	VH NADER *	NORLAND / VH RAMIS / FAGENO	36	102	115	123	121	107	108	121	109	LA
1701	VH COMPLY *	VH CASSIDY / VH RIVER / BARBERO	35	107	114	120	102	89	109	118	101	LA
1572	FILLMAN *	FELIX / VH BRIXTON / NILSON	33	102	109	125	118	99	109	113	100	LA
1622	CASCADE *	CASSIDY / VH NEXUS / VH BETA	32	111	106	112	111	102	109	123	96	LA
1505	VH YNGVAR *	YODA / DOZER / BALISTO	29	98	119	112	127	111	119	117	105	LA
1504	VH STOOL *	SKYWALKER / PLEDGE / SALOON	26	97	120	125	118	101	102	110	100	LA
1627	VH SAADE *	VH STAN / VH ESSET / VH BLUME	23	92	119	112	115	111	116	110	109	LA

Legenda: NTM - skupni indeks, MLIkg - indeks za kg mlijeka, mm% - UV za sadržaj mliječne masti, bj% - UV za sadržaj bjelančevina, ZDR - zdravlje vimena, DUG - dugovječnost, LTo - lakoća teljenja (utjecaj oca), cen - centar za u.o. koji distribuira sjeme (LA - Lactis)

Napomena: * - bik dostupan u obliku konvencionalnog i seksiranog sjemena

Tablica 3. Nizozemski bikovi

HB	IME BIKA	OTAC / MAJČIN OTAC / MAJČIN DJED	NVI	Mkg	mm,%	bj,%	vime	noge	ZDR	DUG	LTo	centar
PROGENI BIKOVI												
1487	TREASURE	FINDER / G FORCE / GIBOR	291	663	0,05	-0,02	110	107	108	807	106	NG
1719	TOPSTONE *	TOPSHOT / RUBICON / AIKMAN	288	1887	-0,02	-0,03	107	102	104	595	97	OS
1160	FINDER	BALISTO / EPIC / GOLDWYN	275	81	0,47	0,15	104	109	108	784	104	NG
1242	CONCERT	CRESCENDO / G FORCE / GIBOR	244	1076	-0,1	-0,08	104	99	105	651	101	NG
1380	BEATBOX	AMIGO / FANATIC / SNOWMAN	221	1301	0,16	0,13	99	101	101	389	103	NG
1673	BOUNCER	BRENTANO / JESPER / TITANIUM	221	602	0,27	0,16	109	97	107	425	104	NG
1009	DANNO	BOOKEM / BOLTON / O MAN	214	1010	-0,24	-0,06	104	111	108	177	100	NG
1575	BODYGUARD	BOLT / STELLANDO / RAMOS	179	1116	-0,09	-0,06	107	105	105	98	99	NG
1454	ROCKY	SHAMROCK / GOLI / GOLDWYN	159	41	0,17	0,11	107	102	109	801	99	NG
1285	ALAMO	ALTASPRING / FANATIC / SNOWMAN	132	1285	-0,23	-0,08	109	101	97	194	101	VŽ
1409	STARTREK	SNOWFEVER / PLANET / JARDIN	106	714	-0,1	0,11	108	101	103	-54	103	NG
GENOMSKI BIKOVI												
1724	FLAGSTONE	TOPSTONE / RELEVANT / REFLECTOR	416	1972	0,41	0,11	109	105	107	755	101	NG
1725	ENDLESS	JACUZZI / FINDER / COMMANDER	362	1123	0,81	0,2	104	107	106	559	102	NG
1576	TORNADO	SKYWALKER / ESPERANTO / AMIGO	325	2142	-0,34	0,01	108	102	104	553	103	NG
1675	JAYVANO *	ESPERANTO / PENLEY / G FORCE	276	1199	-0,13	0,13	106	106	104	520	103	NG

Legenda: NVI - skupni indeks, Mkg - UV za kg mlijeka, mm% - UV za sadržaj mliječne masti, bj% - UV za sadržaj bjelančevina, ZDR - zdravlje vimena, DUG - dugovječnost, LTo - lakoća teljenja (utjecaj oca), cen - centar za u.o. koji distribuira sjeme (NG - Nova Genetik, OS - CUG Osijek, VŽ - CUO Varaždin)

Napomena: *- bik dostupan u obliku seksiranog sjemena

Slijede ga bikovi VH COMPLY i FILMAN koji podjednako utječu na gotovo sva svojstva, ali i negativno na UV za noge. Najviši indeks za dugovječnost bilježi bik CASCADE (DUG=123), ali najmanji i negativan utjecaj za lakoću teljenja (LTo=96). Bik VH YNGVAR i dalje ima najviši UV za popravljane eksterijera (vime 127, noge 111), ali negativan utjecaj na proizvodnju mlijeka. Svi ti bikovi dostupni su u obliku konvencionalnoga i seksiranog sjemena u Lactisu.

U ponudi nizozemskih bikova (tablica 3) nekoliko je i novih grla, među starim i već dobro poznatim po svojim visokim vrijednostima. Tako bik TREASURE i dalje drži prvo mjesto s najvišim skupnim indeksom (NVI) kod progenih bikova, također, još uvijek popravljajući gotovo sva svojstva u tablici, posebice dugovječnost kod krava. Novi bik TOPSTONE pravo je

osvježenje u ponudama, odmah se našao na drugome mjestu, s najvišom UV za mlijeko (1887), popravljajući i sva ostala svojstva osim indeksa lakoće teljenja (LTo), a dostupan je u obliku seksiranog sjemena. FINDER se i dalje drži visoko na tablici, i to s pozitivnim utjecajem na sva svojstva. Kod genomskih bikova svi pozitivno utječu na gotovo sva svojstva, posebice visok iznos UV za mliječnost, vime i dugovječnost, a sve ih nudi distributer Nova Genetik. Među već dobro poznatim TORNADOM i JAYVANOM nova su imena FLAGSTONE i ENDLESS, mladi bikovi s visokim skupnim indeksom (NVI), te visokim UV za dugovječnost, posebice mliječnost. Bik JAYVANO također je dostupan u obliku seksiranog sjemena.

U ponudi američkih i francuskih bikova (tablica 4) nalaze se nova imena, koja su se odmah smjestila pri vrhu tablice.

Tablica 4. Američki i francuski bikovi

HB	IME BIKA	OTAC / MAJČIN OTAC / MAJČIN DJED	TPI	MLb	mm,%	bj,%	vime	noge	BSS	DUG	LTo	centar
PROGENI BIKOVI												
1674	LUKAKU	ELDORADO / RUBICON / MCCUTCHEN	2708	1125	0,11	-0,01	0,96	1,06	2,86	3,5	2	NG
1369	PRASER *	PENMANSHIP / MVP / EPIC	2488	-91	0,21	0,14	0,17	0,57	2,95	0,6	2	LA
1582	NEWSTAR	LOUXOR / CAPITAL GAIN / MOGUL	2363	831	-0,03	0,01	2,97	0,4	2,73	-3,5	2	RE
1237	CHUCK	SUPERSHOT / RANSOM / ROBUST	2285	422	-0,03	0,03	1,67	0,3	2,92	2,5	2	NG
GENOMSKI BIKOVI												
1658	TROOPER	RENEGADE / LEGENDARY / JOSUPER	3023	878	0,24	0,11	1,93	1,5	3,00	2,3	2	BO
1655	TASER	ALPHABET / RESOLVE / DENVER	2936	2127	0,08	0,01	1,87	0,27	3,00	-1,9	2	BO
1662	LOGISTICS *	RENEGADE / HELIX / DELTA	2889	420	0,27	0,08	2,32	2,27	2,98	-0,8	3	BO
1692	ONEIDA *	ACHIEVER / SOLARIS / MONTROSS	2763	887	0,23	0,07	0,33	0,07	2,82	2,1	2	BO
1691	STRIKER *	KENOBI / RUBICON / MORGAN	2747	218	0,28	0,10	1,33	-0,4	2,89	2,4	2	BO
1502	NACASH	SUPERHERO / RUBICON / ALTAOAK	2660	222	0,19	0,11	2,68	0,92	2,81	2,2	2	RE
1530	NIKLY	HARMONY / PONDER / FRANZ	2619	1129	0,05	-0,01	1,29	0,84	2,66	2,0	2	RE
1408	BARKLEY	SUPERMAN / TANGO / ROBUST	2618	1435	0,01	0,06	0,5	-0,3	3,14	-0,1	2	NG
1407	AXXON	EXPRESSO / NOMINEE / MOGUL	2579	1915	-0,06	-0,01	1,46	0,09	2,97	-2,2	2	NG
1534	MAGNITUDE	CASPER / LYLAS / NUMERO UNO	2575	-108	0,12	0,04	2,34	-0,2	2,57	3,3	2	BO

Legenda: TPI - skupni indeks, MLb - UV za lb mlijeka, mm% - UV za sadržaj mliječne masti, bj% - UV za sadržaj bjelančevina, BSS - broj somatskih stanica, DUG - dugovječnost, LTo - lakoća teljenja (utjecaj oca), cen - centar za u.o. koji distribuira sjeme (OS - CUS Osijek, LA - Lactis, BO - Bosgen, RE - Reprovet)

Napomena: *- bik dostupan u obliku seksiranog sjemena

Kod progenih bikova mladi bik LUKAKU ima najviši skupni indeks (TPI) te najveći utjecaj na mliječnost, noge i dugovječnost. Bik PRASER, također novo ime među progenim bikovima, smješten je drugi na tablici, negativno utječe na mliječnost, pozitivno na sadržaj mliječne masti i bjelančevina, a gotovo neutralno na ostala svojstva iz tablice. Kod genomskih bikova, također su se novi smjestili pri vrhu tablice: TROOPER, TASER, LOGISTICS, ONEIDA, STRIKER. Mladi bikovi, s visokim skupnim indeksima (TPI), svi pozitivno utječu na sadržaj mliječne masti i bjelančevina te vime, dok TROOPER i TASER negativno utječu na broj somatskih stanica u mlijeku, a LOGISTICS negativno utječe na lakoću teljenja pa bi ga trebalo izbjegavati u sparivanju s junicama. Ostali su bikovi već dobro poznati u našim preporukama:

NACASH, NIKLY, BARKLEY i MAGNITUDE. Bikovi koji se nalaze u seksiranom obliku su PRASER, LOGISTICS, ONEIDA i STRIKER.

U ponudama holstein bikova treba spomenuti i crvene holstein bikove koji se nalaze u našim distributivnim centrima za umjetna osjemenjivanja, a sve su traženiji: ANDY-RED, BRESUN, NOBEL RED, PAVEL RED, PRESTIGE, SANI, SHRWOOD RED i SUNRED. Za sve dodatne informacije o preporučenim bikovima uzgajivači se mogu javiti Odboru za uzgoj SUHUH-a (suhuhhrvatska@gmail.com), ili centru za umjetno osjemenjivanje koji distribuira sjeme. Za izradu plana osjemenjivanja slobodno se možete javiti svom područnom uredu Centra za stočarstvo, ili na e-mail govedarstvo@hapih.hr.

Naši bikovi - imamo tri nova bika za UO!

● Za Odbor za uzgoj i preporuke bikova H.U.SIM.-a
Damir Pejaković, dipl.ing.agr.
 damir.pejakovic@mps.hr

O d ulaska naših zadnjih bikova (Roymana i Hitbulla) u sustav umjetnog osjemenjivanja proteklo je puno i previše vremena (dvije i pol godine). U prejakoj konkurenciji najboljih europskih uzgajatelja iznimno je teško uzgojiti konkurentne bikove, ali proteklog prosinca Sveti Nikola je donio sjajne vijesti - imamo tri

nova bika visoke razine za UO i još tri odlična rezultata muške teladi, o kojima ćemo pisati potkraj ljeta. Sjajni su to rezultati za naš mali uzgojni sustav. Ta tri mlada bika uzgojila su tri vrsna uzgajatelja iz tri naše najjače simentalke županije i preporučujemo ih centrima za umjetno osjemenjivanje:

OPG **Škrivanek** (Bešlinec, ZGŽ) - bik rođen 4.2.2022.
 otac **WINTERTRAUM**, majka AT: Hermelin x Vogt
 gGZW 136 MW 118 +690 kg
 FW 115 Fit 123 noge 106 vime 113

gGZW 136 Wintertraum x Hermelin – OPG Škrivanek

OPG **Imbrišić** (Kozarevac, KKŽ) - bik rođen 25.3.2022.
 otac **HAMLET Pp**, majka AT: Manolo Pp x Othello
 PP gGZW 138 MW 119 +1239 kg
 FW 112 Fit 125 noge 113 vime 119

PP gGZW 138 Hamlet Pp x Manolo Pp - OPG Imbrišić

OPG **Rajaković** (Predavac, BBŽ)
 - bik rođen 22.3.2022.
 otac **MANOLO Pp**, majka HR: Milan x Waldbrand
 Pp gGZW 133 MW 111 +293 kg
 FW 122 Fit 123 noge 116 vime 109

Pp gGZW 133 Manolo Pp x Milan – OPG Rajaković

Naši vrsni uzgajatelji zaslužuju velike čestitke i poštovanje, a njihovi bi bikovi svakako trebali naći svoja mjesta u centrima za UO prije proljeća. O tome ćemo opširno pisati u sljedećem broju, kao i o rezultatima Projekta ZGSIM-a i Zagrebačke županije, tijekom kojeg je genotipizirano više od 500 ženske teladi, junica i mladih krava. Zato smo sigurni da ćemo od sljedećeg broja našeg časopisa rubriku Naši bikovi morati proširiti na veći broj stranica.

Ključno za unapređenje uzgoja:
 genotipizacija ženske teladi, ciljano sparivanje,
 korištenje seksiranog sjemena i embrio-transfer

Održan Svjetski kongres simentalke pasmine goveda

● Ana-Marija Tarandek, *bacc. ing. agr., H.U.SIM.*

Potkraj kolovoza i početkom rujna održan je Svjetski kongres simentalke pasmine goveda u Austriji. Program je bio bogato osmišljen pa su svi sudionici u pet dana održavanja kongresa mogli puno i vidjeti i naučiti.

Ceremonija otvorenja Svjetskog kongresa simentalke pasmine goveda u Beču održana je 30. 8. 2022., a sudjelovala je 31 zemlja članica.

Drugog dana održan je sastanak Europske udruge uzgajivača simentalke pasmine goveda, i to u Parkhotelu Schönbrunn u Beču. Sastanku je nazočilo 18 predstavnika udruge članica. Došlo je do izmjene u vodstvu udruge, dugogodišnji predsjednik dr. Josef Kučera (Češka), potpredsjednik dr. Imre Füller (Mađarska) i izvršni direktor dr. Georg Röhrmoser (Njemačka), koji su vodili sudbinu EVF-a od 1999., otišli su s navedenih funkcija. Izabran je novi predsjednik ing. Sebastian Auernig iz Austrije, potpredsjednik Daniele Vicario (Italija) i drugi potpredsjednik Georg Hollfelder (Njemačka). U popodnevnom satima bio je organiziran izlet na simentalke stočne farme LFS Pyhra i Perschlingtal za proizvodnju mlijeka, gdje su bili i informativni štandovi i održana predavanja Akademije za uzgoj stoke Austrija i Austrijskoga poljoprivrednog klastera.

Sastanak WSFF-a održan je 1. rujna. Za novog predsjednika izabran je Sebastian Auernig (Austrija), umjesto Amerikanca Freda Schuetzea. Novoizabrani Upravni odbor WSFF-a sastoji se od predsjednika Sebastiana Auerniga, koji je također izabran i za predsjednika Europskoga simentalskog saveza, glavna je tajnica Blanka Dřizhalová umjesto dugogodišnje tajnice Kristine Skopalové, potpredsjednik je Peter Wenn (Australija) a drugi potpredsjednik Daniel Espinosa (Kolumbija). Članovi su predložili da se odbor sastane u Srbiji od 18. Do 22. listopada 2023. godine. Sljedeći Svjetski kongres simentalke pasmine goveda bit će održan u Meksiku 2024. godine.

Nakon sastanka obišli smo simentalšku farmu obitelji Steiner u Hernsteinu, na kojoj posao vode dva brata - Hannes i Martin Steiner. Posjeduju više od 140 simentalških krava, a veliku pažnju pridaju bezrožnoj genetici. Nedavno su postignuli značajan uspjeh s kravom LEISTE Pp (O: Herzpochen), čiji svi potomci potiču iz embriotransfera, uz prosječnu ukupnu uzgojnu vrijednost GZW 137. Odličan je rezultat svakako i bezrožna EASY-kci sa 143 boda u GZW. Prosječna

proizvodnja mlijeka na farmi je 11.204 kg isa 4,12% masnoće i 3,47% proteina.

Četvrtog dana Genostar Rinderbesamung održao je prezentaciju bikova, a u večernjim satima organizirana je gala večera s ceremonijom zatvaranja, i to na dunavskom brodu "Regina Danubia". Predstavnici 31 zemlje članice dobili su certifikate i male poklone kao zahvalnice za sudjelovanje na Fleckvieh Svjetskom kongresu 2022. Također, sljedeća dva dana održane su i prezentacije rasplodnih bikova u Hohenzellu, aukcija te nacionalna izložba u Freistadtu.

Nama je bio osobito važan sastanak H.U.SIM-a i HAPIH-a s njemačkim kolegama vezan za ulazak Hrvatske u AT/DE/CZ sustav izračuna uzgojnih vrijednosti. Nadamo se da ćemo uskoro vidjeti pozitivne rezultate toga sastanka, o kojima ćete dakako biti obaviješteni.

Održana izborna skupština SUHUH-a

Izabran novi/stari predsjednik Branko Kolak

● Kristina Zirn, mag.ing.agr., SUHUH

U Đakovu je 11. studenoga 2022. održana Izborna skupština Saveza udruga hrvatskih uzgajivača holstein goveda. Okupilo se šezdesetak osoba, od uzgajivača, gostiju do sponzora skupštine. Skupštinu je otvorio dosadašnji predsjednik Branko Kolak, pozdravivši sve sudionike izvijestio ih je o aktivnostima saveza u protekloj godini.

Voditelj Centra za stočarstvo Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu dr.sc. Zdenko Ivkić održao je detaljnu prezentaciju o uzgojnom programu za holstein pasminu goveda, o trenutnom brojnom stanju u području govedarstva u Hrvatskoj, te predstavio tehničke aktivnosti koje SUHUH i HAPIH zajedno provode. Potom je Davor Pašalić podnio financijski izvještaj i vodeći Izbornu skupštinu razriješio dosadašnja tijela saveza, kako bi se izabrali novi članovi Upravnog odbora, Nadzornog odbora i Suda časti saveza.

Tako je jednoglasnom odlukom svih delegata za novog predsjednika ponovno izabran dosadašnji predsjednik Branko Kolak. Za Upravni odbor, uz novog/starog predsjednika izabrani su Lidija Pavić, Josip Dukmeni, Branko Garvanović, Mateja Vranović, Matea Vinceković i Antonio Panić, za Nadzorni odbor Zorka Čerba, Ilija Perić, Branko Tolušić, Stjepan Nikolić-Kovačić i Franjo Stojanović, a u Sud časti Đuro Lendel, Hrvoje Bilić i Kruno Glavašević. Nakon toga novi/stari predsjednik predstavio je plan rada saveza u 2023. godini, a Davor Pašalić financijski plan za istu nadolazeću godinu.

Na kraju donošenja odluke o davanju ovlaštenja za zastupanje saveza novim tijelima upravljanja, riječ su dobili i gosti koji su uveličali Izbornu skupštinu. Sve prisutne na skupštini prvo je pozdravila ministrica poljoprivrede Marija Vučković, ističući veliko zadovoljstvo suradnjom SUHUH-a i ministarstva u promicanju te genetskom napretku u govedarstvu Republike Hrvatske unatoč ovakvoj teškoj situaciji u području govedarstva, što joj ulijeva tračak nade za mljekarski sektor. Uz nju skupštini su prisustvovali državni tajnik u Ministarstvu poljoprivrede Zdravko Tušek, gradonačelnik Đakova Marin Mandarić, pročelnica Upravnog odjela za poljoprivredu Osječko-baranjske županije Silva Wendling, te profesori Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek Pero Mijić i Matija Domaćinović.

Uzgajivači su tako prvenstveno imali priliku iznijeti ministrici Vučković niz problema koji ih muče i s kojima se susreću u proizvodnji. To je bila izvrsna prilika i za raspravu o problematici u mljekarskom sektoru općenito, o niskoj otkupnoj cijeni mlijeka, velikom poskupljenju stočne hrane i troškova u proizvodnji, posebice o kontinuiranom opadanju brojnog stanja goveda u Hrvatskoj, što zapravo pokazuje koliko je teška i ozbiljna situacija u sektoru proizvodnje mlijeka. Na kraju Izborne skupštine novi/stari predsjednik Kolak zahvalio je na dosadašnjem povjerenju svim prisutnim uzgajivačima i izrazio nadu u uspješan rad saveza u nadolazećim godinama.

Stručno putovanje u Hannover sa SUHUH-om

● Kristina Zirn, mag.ing.agr., SUHUH

U dogovoru sa svojim članovima i uzgajivačima, Savez udruga hrvatskih uzgajivača holstein goveda i Udruga uzgajivača holstein goveda Osječko-baranjske županije organizirali su i sufinancirali trodnevno stručno putovanje u Njemačku. Glavni je cilj bio odlazak na Svjetski stočarski sajam "Euro Tier 2022" u Hannoveru, ali je putovanje bila prilika i za druženje i bolje upoznavanje uzgajivača holstein pasmine goveda. Na put smo krenuli u utorak 15. studenoga 2022. u ranim jutarnjim satima, smjestili se u mjestu Gothi udaljenom dvjestotinjak kilometara od Hannovera, a sutradan ujutro nakon doručka krenuli na sajam. Ondje su uzgajivači mogli vidjeti sve dijelove svoje proizvodnje. Sve potrebno za mljekarsku i govedarsku proizvodnju općenito nalazilo se u nekoliko velikih hala, u kojima su održavane prezentacije raznih udruga i tvrtki te prikazi rada svih mehanizacija na farmi.

Od izložbi i predstavljanja nekoliko pasmina goveda, centara za umjetno osjemenjivanje, mehanizacije u stočarstvu, pripreme stočne hrane, plana i izgradnja farme, mehanizacije u mljekarstvu i mužnji, menadžmenti farme, baš sve potrebno svakom uzgajivaču nalazilo se na jednome mjestu. Ondje su mogli dobiti i sve potrebne informacije nužne za rad na svojim farmama, pronalazili su razne novitete i rješenja modernizacije svojih farmi, a neki su dogovarali i suradnje. Na kraju užurbanoga i produktivnog dana,

kako ga bolje i uspješnije zaključiti nego uz druženje na organiziranoj zajedničkoj večeri, na kojoj su se u opušteno ozračju svi mogli bolje upoznati i izmijeniti stečena znanja i vlastita iskustva.

Izložbe su vrlo važne za uzgajivače

*Razgovor s **Georgom Steinerom**, glavnim sucem na Izložbi simentalске pasmine goveda u Gudovcu 2022.*

Bilo da se bavite ekstenzivnom proizvodnjom u planinskim krajevima u malim stadima, ekološkom proizvodnjom ili intenzivnom proizvodnjom u velikim stadima sa stotinu i više krava, sa simentalcem je svugdje moguće postignuti odlične rezultate

● *Razgovarao: Josip Crnčić, mag. ing. agr., HAPIH*

Na prošlogodišnjoj Nacionalnoj izložbi simentalске pasmine goveda u Gudovcu glavni sudac bio je Georg Steiner, stoga je to bila i prilika za kratak razgovor s njim. Riječ je o zaposleniku govedarske uzgojne organizacije Rinderzucht Steiermark iz austrijske pokrajine Štajerske, druge po veličini u Austriji s nešto više od 40.000 matičnih krava uključenih u uzgojni program.

Gospodine Steiner, recite nam nešto o sebi.

Zaposlenik sam govedarske uzgojne organizacije Rinderzucht Steiermark. Na početku svoje karijere radio sam na terenu neposredno s uzgajivačima. Davao sam im savjete vezane za uzgoj, genetiku, hranidbu i sl. Nakon desetak godina postao sam pomoćnik glavnog direktora. Prije pet godina postao sam voditelj za prodaju naše uzgojne organizacije, koja godišnje ostvari promet od oko 18 milijuna eura, što otprilike znači da prodajemo oko 25.000 grla godišnje.

Koje sve kategorije grla ulaze u taj broj?

U taj broj ulaze grla za tov, ali i grla za rasplod. Svaki tjedan održavamo aukcije na kojima prodajemo 400-500 muške teladi za tov. Aukcije organiziramo u dva naša aukcijska centra - u Trabochu i Greinbachu. Također, svaki mjesec organiziramo i aukcije rasplodnih grla počevši od ženske teladi, mladih junica, steonih junica, kao i krava u proizvodnji. Ukupno godišnje održimo oko 12 aukcija rasplodne stoke i 52 aukcije tovnе stoke.

Vaša je uzgojna organizacija i suvlasnik Centra za reprodukciju Genostar?

Da, mi smo suvlasnici centra, i to u 25%-tnom iznosu. Centar je smješten na dvije lokacije na kojima su smješteni bikovi i gdje se proizvodi sjeme. Jedna je u Gleisdorfu, a druga u Wieselburgu. Ostalih 75% vlasništva u jednakom dijelu po-

Vrlo je važan segment izložbe i da uzgajivači mogu razmijeniti iskustva i raspraviti o problemima, ali je isto tako važno i to što su izložbe mjesta druženja i zabave za uzgajivače

sjeduju Uzgojna organizacija Donje Austrije Noe Genetik, te Poljoprivredna komora Štajerske i Donje Austrije. Dakle, sve organizacije imaju podjednako vlasništvo u iznosu od 25%. U početku je vlasnik centra bila samo poljoprivredna komora, no prije 10-ak godina sklopili smo kooperaciju između poljoprivrednih komora i uzgojnih organizacija.

Osim već spomenute mogućnosti proizvodnje mlijeka i mesa, glavna je prednost da se bez obzira na vrstu proizvodnje, uvjete držanja i hranidbe simentalac može koristiti u svim uvjetima

Koliko su izložbe stoke česte i popularne u Austriji?

U istočnom dijelu Austrije nema tako velike tradicije održavanja izložbi, za razliku od zapadnog dijela, primjerice u Tirolu. Kod nas u Štajerskoj svakih godinu i pol održavamo glavnu štajersku izložbu svih mliječnih i mesnih pasmina goveda, ali i još 4-5 lokalnih izložbi tijekom godine. Jednom u četiri godine organiziramo nacionalnu izložbu na kojoj sudjeluju uzgajivači iz cijele Austrije.

Što mislite, koliko izložbe utječu na uzgajivače i uzgoj općenito?

Izložbe su vrlo važne za uzgajivače, jer uzgajivač može vidjeti gdje su njegova grla u odnosu na druge uzgajivače, odnosno može usporediti svoje krave na farmi s grlima na izložbi. U uzgoju uvijek trebamo postaviti svoj cilj, a izložbe bi trebale dati sliku u kojem smjeru uzgoj treba ići. Vrlo je važan segment izložbe i da uzgajivači mogu razmijeniti iskustva i raspraviti o problemima, ali je isto tako važno i to što su izložbe mjesta druženja i zabave za uzgajivače. Izuzetno su važan segment i izložbe mladih uzgajivača, koje im daju poticaj za uzgoj i bavljenje ovim poslom. To je za njih i mjesto zabave i druženja. U Austriji djevojke čine 50% članova udruga mladih uzgajivača pa je to i prilika da mladi uzgajivači nađu životnog partnera. Dakle, izložbe imaju vrlo važan i socijalni i kulturološki značaj. Htio bih još istaknuti kako se utjecaj izložbi na provedbu uzgoja promijenio u zadnjih 20-ak godina. Prije je muška telad od krava koje su bile pobjednice izložbi završavala u centrima za reprodukciju kao rasplodni bikovi. Međutim, uvođenjem genomske selekcije stvari su se dosta promijenile. Muški po-

mladak od nekih krava koje su pobjednice izložbe i danas ulaze u centre za reprodukciju, no to nije uvjet, ali muška telad od genotipiziranih krava koje nikada nisu bile na izložbi i možda nisu tip izložbene krave također odlaze u centre za reprodukciju i postaju vrhunski bikovi.

U mnogim zemljama EU-a bilježi se pad broja proizvođača mlijeka. Kakvo je stanje u Austriji, odnosno Štajerskoj?

Kod nas također pada broj uzgajivača, no ne pada broj krava jer farme koje ostaju radiju postaju sve veće. No to nas ne smije zavarati, jer je prije nekoliko godina u istoj situaciji bila i Njemačka kada su manji proizvođači počeli odustajati a veće su farme rasle. Međutim, to se događalo do određenog trenutka kada ni one više nisu mogle nadomjestiti broj krava s manjih farmi pa je njihov broj ipak počeo padati. To se već događa i u nekim austrijskim pokrajinama, primjerice u Burgenlandu. U Štajerskoj je posljednjih godina dosta gospodarstava povećalo broj krava, jer je naša pokrajina davala poticaje za kupnju robota. Stoga su farmeri sa 30-40 krava povećali taj broj na 60, koliki je otprilike kapacitete mužnje robota, što je i limit da bi obitelj mogla voditi farmu bez najma radne snage.

Vi svih ovih godina sudite izložbe. Kako po Vama moderna simentalaska krava mora izgledati? Na što najviše obraćate pažnju kod ocjenjivanja krava i junica?

To i nije suviše teško pitanje. Glavno je pitanje koja krava može dugo proizvoditi? Tražimo funkcionalnu dugovječnu kravu. Takva krava je dobra što se tiče ekonomske strane, ali i ekološke strane - da bi to bila mora imati dobre noge i vime. Osobito je to važno za krave prvotelke. Krave u trećoj i četvrtoj laktaciji moraju pokazati za što su sposobne u proizvodnji mlijeka ali i mesa pa moraju biti jake. Moram istaknuti da je u posljednjih 20 godina u uzgoju simentalaca puno pažnje posvećeno kvaliteti vimena - današnja je simentalaska krava prilagođena robotskoj mužnji. Sada se vidi koliko je bila dobra odluka da se zadrže mesne karakteristike, okvir i kvaliteta nogu, te da se ide u poboljšanje vimena.

Koje su po Vama glavne prednosti simentalca nad drugim pasminama?

Osim već spomenute mogućnosti proizvodnje mlijeka i mesa, glavna je prednost da se bez obzira na vrstu proizvodnje, uvjete držanja i hranidbe simentalac može koristiti u svim uvjetima. Bilo da se bavite ekstenzivnom proizvodnjom u planinskim krajevima u malim stadima, ekološkom proizvodnjom ili intenzivnom proizvodnjom u velikim stadima sa stotinom i više krava, sa simentalcem je svugdje moguće postignuti odlične rezultate.

I za kraj, pitanje koje najviše zanima naše uzgajivače. Koja je trenutna prosječna cijena mlijeka u Austriji?

Prvog rujna cijena mlijeka bila je 61 eurocent s uračunatim PDV-om.

Posjet uzgojno-prodajnom centru u Koruškoj u vrijeme aukcijske prodaje stoke

● Darko Tarandek, bacc. ing. agr., ZG SIM

Slika 1. Delegacija ZG SIM-a, H.U.SIM-a i općine Dubrava

Savez uzgajivača simentalškoga goveda Zagrebačke županije i Grada Zagreba s manjom je delegacijom ponovno odlučio posjetiti uzgojno-prodajni centar Zollfedhalle CaRINDthia Zvb EGen u Koruškoj. Ondje je u drugoj polovici listopada, naime, bila održana aukcijska prodaja stoke za tov iz sustava krava-tele i izlučenih krava za klanje. Često se vraćamo u taj centar kako bismo vidjeli njihovu uspješnu organizaciju i vođenje prodajnih aukcija, a ujedno su nam zanimljivi i zbog veličine i kapaciteta uzgojno-prodajnog centra s kojim bismo se i mi mogli lako poistovjetiti. Naime, to nam je korisno iskustvo u okviru priprema za gradnju našega Regionalnog centra za razvoj stočarstva u Dubravi. Takva događanja uvijek su vrlo posjećena i osim samih kupaca i prodavatelja, interes iskazuje i šira publika. Tako su navedenoj aukcijskoj prodaji prisustvovali i studenti i profesori Visokoga gospodarskog učilišta iz Križevaca, i to u sklopu terenske nastave.

Zanimljivost aukcije bila je u samoj izvedbi dovođenja i prezentiranja stoke u aukcijski ring, što je i jedinstven sustav u svih 15 centara u Austriji. Svako grlo pojedinačno je prezentirano i dovedeno iz prikupnih boksova koridorima u aukcijski ring, a nakon licitiranja drugim koridorom vraćeno u boks

Slika 2. Aukcijska dvorana s pogledom na aukcijski ring

Slika 3. Aukcijski ring

Slika 4. Koridor prema aukcijskom ringu

Slika 5. Koridor i boksovi za utovar stoke

gdje su odmah bili spremni za i utovar i za transport kupcima. Treba istaknuti kako je sva stoka bila provedena kroz koridore i bez ulara ili ljudskog kontakta koji bi mogli uzrokovati bilo kakvo ozljeđivanje, što nije zanemarivo s obzirom na to da je većina mladih junica i bikova bila dovedena s pašnjaka iz sustava krava-tele i nije naviknuta na ljudski kontakt.

S obzirom na odličan sustav predvođenja prodajnih grla goveda kroz koridore aukcija je protekla vrlo brzo, a u samo nekoliko sati prodana su 293 grla svih kategorija u ukupnoj vrijednosti od 353.000,00 eura. Kategorije koje su bile licitirane za klanje ili tov: muška i ženska telad za tov, mladi bikovi i mlade junice za tov, bikovi i junice za klanje i izlučene krave za klanje. Pojedine kategorije s istaknutim cijenama i težinom:

- Kod muške teladi za tov najvišu je cijenu postignula kategorija od 101 do 150 kg s prosječnom cijenom od 3,79 €/kg.
- Ženska telad za tov u kategoriji do 100 kg postignula je prosječnu cijenu od 3,28 €/kg, dok je najvišu cijenu postignulo grlo težine od 67 kg, i to 3,40 €/kg.
- Mladi bikovi za tov u kategoriji od 301 do 350 kg postignuli su prosječnu cijenu od 3,15 €/kg, dok je najvišu cijenu postignulo grlo težine od 320 kg, i to 3,40 €/kg.
- Mlade junice za tov u kategoriji od 301 do 350 kg postignule su prosječnu cijenu od 2,84 €/kg, dok je najvišu cijenu postignulo grlo težine od 301 kg, i to 3,05 €/kg.
- Junice za klanje u prosjeku od 626 kg dostignule su prosječnu cijenu od 2,69 €/kg, dok je najvišu cijenu postignulo grlo težine od 635 kg, i to 2,96 €/kg.
- Izlučene krave za klanje u prosjeku od 718 kg dostignule su prosječnu cijenu od 1,96 €/kg, dok je najvišu cijenu postignulo mlado grlo težine od 867 kg, i to 2,86 €/kg.

Za kraj valja istaknuti kako i kod nas trebamo težiti takvoj organiziranoj i zajedničkoj prodaji stoke, gdje se svima pruža mogućnost ponuditi svoja grla, koja će podignuti vrijednost stoke što bi zasigurno jednim dijelom pridonijelo razvoju stočarstva.

Savez uzgajivača simentalskog
goveda Zagrebačke županije
i Grada Zagreba

www.simentalac.com

ZG SIM @zgsimentalac

Priznata PROIZVOĐAČKA ORGANIZACIJA
u sektoru govedarstva (korisnik Mjere 9 PRR)

Koncept uzgoja goveda koji živimo:
*proizvodimo i mlijeko i meso na istim OPG-ima
uzgajamo krave, junice, bikove i tovimo svoju junad*

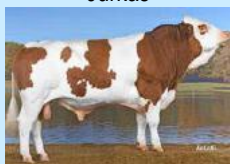
VRHUNSKI HRVATSKI SIMENTALAC
*sastavni dio europske Fleckvieh populacije
najbolje pasmine dvojnih osobina na svijetu*

Organizirano prodajemo:

- Rasplodne junice i žensku telad
- Rasplodne bikove za UO i PP i mušku telad
- Utovljene bikove - mlada i zrela junetina
- Krave i junice za klanje

WAUS
Jurkas

WAMURES
Mužinić

MOZILLA
Horvatić

HEVIN BB
Burek

MASIV Pp
Sikora

WINGS
Horvatić

WOWERO
Panić

ured:

VRBOVEC, Križevačka 4, 01-2032-545

Darko Tarandek 099-755-7813

Nikola Kostih 098-377-527

simentalac@simentalac.com

HITBULL
Mužinić

ROYMAN
Šobak

GS WIN AGAIN

gGZW	151	FW	112
MW	141	FIT	114

WONDERBOY x WORLDCUP

Fantastično mlijeko +1925 kg !!!!!

Protok mlijeka

Povećanje proizvodnje

Perzistencija

Vime

IDEALAN ZA ROBOTA

HOPFEN

gGZW	145	FW	114
MW	124	FIT	131

HAHSTAG x WIEWEIT

Fantastično mlijeko +1120kg

Odličan za tov

Lagana teljenja

Vime

Noge i papci

IDEALAN ZA ROBOTA

PREPORUKA ZA JUNICE!!!

NOVI FANTASTIČNI BIKOVI U PONUDI!!!

NOVA GENETIK KRIŽEVCI d.o.o.

Matije Gupca 34 | 48260 Križevci | 095 881 5885 | 099 308 8004 | 091 153 1059

NovaGen131@gmail.com | www.novagenetik.hr | f novagenetik, novagen_kz

ZELDA

gGZW	143	FW	106
MW	130	FIT	125

ZEIGER x HELFINGER

Visoka mliječnost +1075

Fantastično vime

Plodnost

Somatske stanice

Zdravlje vimena RIJETKA LINIJA "Z" ZA OSVJEŽENJE KRV

GS HERZTAKT

gGZW	136	FW	108
MW	124	FIT	113

HERZSLAG x VLAX

Progeno testirani bik

Visoka pouzdanost podataka 99%

Fantastična mliječnost +1058kg

LAGANA TELJENJA

Plodnost sjemena

PREPORUKA ZA JUNICE!

CENTAR ZA UMJETNO OSJEMENJIVANJE
GOVEDA d.o.o. VARAŽDIN

www.cuo.hr, www.cuovz.com

info@cuo.hr

42000 VARAŽDIN, Trg Ivana Perkovca 24, telefon, faks: 042/204 363

BIKOVI U VARAŽDINU

(PROIZVODNJA SJEMENA U VARAŽDINU)

HANOMAG

(HAYABUSA x WABAN)

GZV 134 MW 122

FW 104 FIT 116

EINTRAUM

(EMERSON X HERZSCHLAG)

GZV 133 MW 133

FW 111 FIT 102

VILLEROY

(REOMUT x ETTAL)

GZV 129 MW 113 FW 115 FIT 114

HYPE

(HULIO x MACBETH)

GZV 136 MW 122 FW 110 FIT 119

HOSTMI

(HOFMEISTER x WOBBLER)

GZV 133 MW 120 FW 110 FIT 119

+ ORKA, HUTSASSA, WOWERO, HANUTA, HITBULL, ROYMAN,
MEGAHERZ, DORFPRINZ, HANNSTAETT